

22 Μαρτίου 2020

Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου: Εις την αγίαν Δροσίδα και εις το να θυμάσαι το θανάτο

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)





Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος.

α'. Οι ακούραστοι βοσκοί, όταν μέσα στο μακρύ χειμώνα δουν μια λαμπερή αχτίνα και την ημέρα νάχη γίνει πιο θερμή, βγάζουν από το μαντρί τα πρόβατα, και τα οδηγούν στις συνηθισμένες βοσκές.

Αυτούς, μιμήθηκε κι' ο καλός αυτός ποιμένας* κι έφερε σ' αυτά τα πνευματικά βρσκοτόπια των αγίων, το ιερό αυτό κοπάδι, το πνευματικό του Χριστού ποίμνιο.

Βέβαια χορταίνουν κι όταν παραμένουν στη φάτνη τα πρόβατα, μα όταν βγουν έξω από το μαντρί έχουν την ωφέλεια μεγαλύτερη καθώς σκύβουν στη γη με ευχαρίστηση μεγάλη και κουρεύουν τη χλόη με τα δόντια τους, κι αναπνέουν αέρα καθαρό και βλέπουν διάφανο και χαρωπό το φως, κι' αναπηδούν κοντά σε λίμνες και πηγές, και ποταμούς.

Μα κι η γη τους δίνει κάποια απόλαυση, με λουλούδια στολισμένη παντού. Όμως αυτό δεν είναι ωφέλιμο πολύ μόνο γι' αυτά, αλλά και για μας.

Γιατί ήταν βέβαια γεμάτο πνευματική τροφή κι έτοιμο για μας το τραπέζι μέσα στην πόλη, αλλά η εκδρομή προς τους αγίους αυτούς έχει και κάποια άλλη ψυχική ευχαρίστηση κι είναι μεγάλο το κέρδος από την ψυχαγωγία αυτή, όχι επειδή αναπνέουμε καθαρό τον αέρα, αλλά επειδή βλέπομε τα κατορθώματα των γενναίων αυτών.

Γιατί αναπηδούμε όχι κοντά σε ποταμούς με νερά, αλλά σε ποταμούς με χαρίσματα. Όχι γιατί σκύβομε στη γη και κόβομε χλόη με τα δόντια μας, αλλά γιατί ανθολογούμε μαρτύρων αρετές.

Όχι γιατί βλέπομε τη γη με τ' άνθη στολισμένη, αλλά γιατί βλέπομε σώματα που αναδίνουν χαρίσματα πνευματικά.

Καθένα μαρτύριο** δηλαδή, προσφέρει σ' όσους συγκεντρώνονται κέρδος όχι μικρό, και περισσότερο απ' όλα, τούτο· πριν ακόμα φτάση κανείς σ' αυτό βλέπει μπροστά του ένα πλήθος από τάφους κι όπου στρέψει το βλέμμα του μνήματα κι οστεοθήκες θα δη εκείνων που έφυγαν.

Και δε συντελεί λίγο, το θέαμα αυτό των τάφων στο να φιλοσοφούμε, γιατί η ψυχή, μ' αυτό το θέαμα, αν είναι ράθυμη γρήγορα ζωηρεύει, κι' αν είναι ξύπνια και ζωηρή, γίνεται ακόμα πιο πρόθυμη.

Κι αν θρηνή κανένας για τη φτώχεια του αμέσως παίρνει παρηγορία, κι αν καυχιέται για τα πλούτη του, ταπεινώνεται και συμμαζεύεται. Γιατί καθένας που βλέπει τους τάφους αναγκάζεται και χωρίς την θέλησή του να φιλοσοφή για το δικό του τέλος και μαθαίνει να μη θεωρή τίποτα στη ζωή αυτή βέβαιο, ούτε λυπηρό ούτε καλό.

Κι εκείνος που θα το παραδεχτή αυτό δε θα πέση εύκολα στην παγίδα της αμαρτίας. Γι' αυτό και κάποιος σοφός συμβουλεύει και λέει, “Σ' όλα τα λόγια σου να θυμάσαι τα τέλη σου, και στον αιώνα να μην αμαρτήσης”.

Κι' άλλος πάλι λέει μαζί μ' αυτόν και συμβουλεύει. “Ετοίμαζε τα έργα σου για τότε που θα φύγης και ετοιμάζου για το δρόμο”, εννοώντας όχι το δρόμο που βλέπομε, αλλά την αναχώρησή μας από δω.

Αν δηλαδή αδιάκοπα και κάθε μέρα βάζωμε στο νου μας το τέλος μας που είναι άγνωστο πότε θάρθη, δε θα αμαρτήσωμε εύκολα.

Γιατί ούτε τα ευχάριστα της ζωής θα μπορέσουν να μας περηφανέψουν ούτε τα λυπηρά να μας απελπίσουν και να μας τaráξουν, γιατί και τα δυο έχουν άγνωστο το τέλος τους. Γιατί πολλές φορές ένας που σήμερα ζη, δε μένει ζωντανός μέχρι το βράδυ.

Λοιπόν μέσα στην πόλη όταν μένωμε, δεν είναι πολύ φυσικό να τα σκεπτόμαστε αυτά και να τα φιλοσοφούμε. Όταν όμως βγούμε έξω από τα τείχη κι έλθωμε κοντά στους τάφους τούτους, και δούμε το πλήθος όσων έφυγαν, αναγκαστικά, θέλομε και δε θέλομε, το θέαμα μας φέρνει αυτες τις σκέψεις, και μ' αυτές ανεβαίνομε ψηλότερα κι απαλλαγόμαστε από τη συμπάθεια των βιωτικών.

Κι όχι μόνο θα δεχτούμε τέτοιους λογισμούς, αλλά και θα παρακινηθούμε ζωηρά να ενδιαφερθούμε και να φροντίσουμε για την αιώνια πατρίδα μας, κι όλα τα δικά μας να τα ετοιμάσωμε για την αποδημία μας εκεί, ξέροντας ότι αν αφήσωμε κάτι δικό μας εδώ, αυτό θα μας φέρη ζημιά.

Όπως δηλαδή ο οδοιπόρος που πορεύεται μακρινό δρόμο και βιάζεται να φτάση στην πατρίδα του, αυτό που θ' αφήση στο πανδοχείο το έχασε εξάπαντος και ζημιώθηκε, έτσι ακριβώς κι εμείς.

Όσα δικά μας αφήσωμε εδώ και φύγωμε, όλα θα τα ζημιωθούμε.

Γι' αυτό πρέπει άλλα να πάρωμε μαζί μας κι άλλα να στείλωμε εκεί πριν από μας.

Γιατί είναι δρόμος η ζωή αυτή, και τίποτα δε μένει εδώ, αλλά και τα λυπηρά της και τα ευχάριστα το προσπερνούμε.

Γι' αυτό ακριβώς αγαπώ τούτο τον τόπο απ' όλους περισσότερο, γιατί όχι μόνο σε συνάθροιση, αλλά και χωρίς συνάθροιση, πολλές φορές που ήρθα εδώ θυμήθηκα πάντοτε αυτά τα λόγια, καθώς τα μάτια μου έβλεπαν ολόγυρα τους τάφους ήσυχους, στην άκρα ερημιά, κι έκαναν την ψυχή να πετά προς τους νεκρούς και προς την κατάσταση εκεί.

* Επίσκοπος ο οποίος είχε μιλήσει πιο πριν.

** Τάφος μάρτυρος ή τόπος όπου διατηρούνται λείψανα μαρτύρων, προσκύνημα.

Απόσπασμα από την ομιλία του Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου "Εις την αγίαν Δροσίδα και εις το να θυμάσαι το θανάτο", όπως δημοσιεύεται στην σειρά τόμων "Ιωάννου του Χρυσοστόμου έργα, Κείμενον – Μετάφρασις, τόμος ε', Εγκωμιαστικά (β)", των εκδόσεων ο Λόγος. Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Κων. Λουκάκης.